

ETELÄ-SAVON **HYVINVOINTIALUE**

ESTEELLISYYS **HYVINVOINTIALUEEN** **PÄÄTÖKSENTEOSSA**

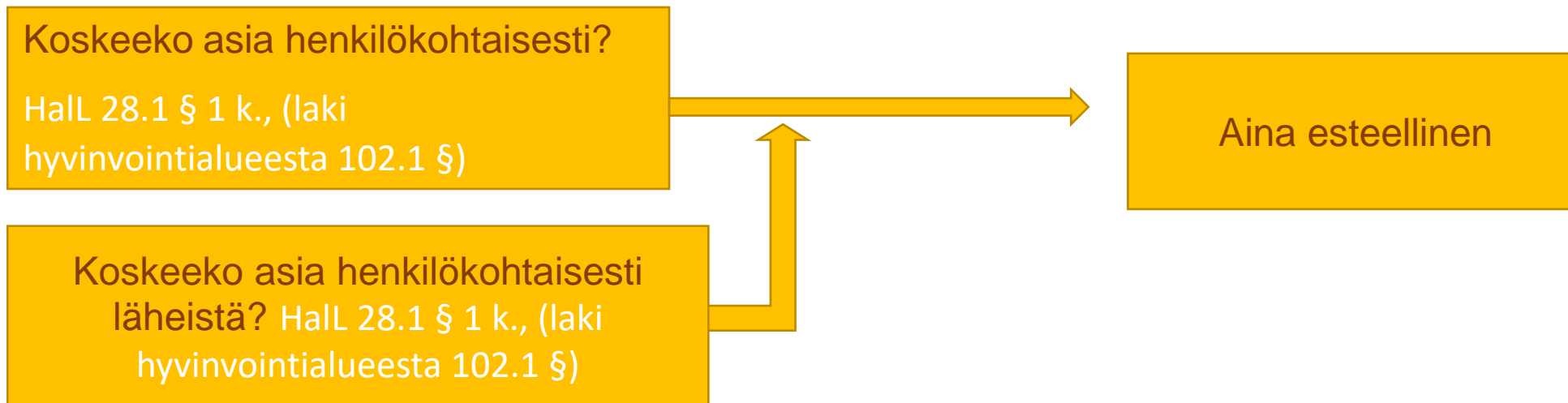

VAALIKELPOISUUS

- Aluehallitus
 - Aluehallituksen alaisena työskentelevä henkilö ei voi olla samaan aikaan aluehallituksen jäsenenä
 - Hyvinvointialueen eri tehtäväalueilla johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä toimivat henkilöt eivät ole vaalikelpoisia aluehallitukseen.
 - hyvinvointialueen määräysvallassa olevissa yhteisöissä vastaavassa asemassa olevat henkilöt eivät ole vaalikelpoisia
- Lautakunta
 - Lautakunnan alaisena hyvinvointialueeseen palvelussuhteessa olevaa henkilöstö on vaalikelvoton asianomaiseen lautakuntaan
 - Jos aluehallituksen alaisena ei ole lautakuntia, tai jos niiden alaisena ei ole henkilöstöä, tällöin henkilöstö toimii edellä kuvatulla tavalla ”välittömästi” aluehallituksen alaisena, eikä näin ollen ole vaalikelpoinen aluehallitukseen.
 - Kunnan / kuntayhtymän hallituksen tai muun toimielimen jäsenyys ei luo vaalikelvottomuutta hyvinvointialueen toimielimissä. Sama koskee kunnan palveluksessa olevia henkilöitä

ESTEELLISYYS OSA 1

VALTUUTETUN KAKSOISROOLI

- Hyvinvointialueen valtuutettu ei ole aluevaltuustossa esteellinen (pelkästään) sillä perusteella, että hän toimii kunnan tai kuntayhtymän luottamustehtävissä tai palveluksessa.
- Valtuutettu on aluevaltuustossa, kunnanvaltuustossa ja kuntayhtymän ylimmässä toimielimessä esteellinen käsittelemään vain asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään (hyvinvointialuelaki 102 §, kuntalaki 97 §).

ESTEELLISYYS OSA 2

Avustaako itse tai läheinen asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa? HalL 28.1 § 2 k

Onko ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa itselle tai läheiselle? HalL 28.1 § 3 k

Vaarantuuko luottamus puolueetto-muuteen muusta erityisestä syystä? HalL 28 § 7 k

Esteellinen hallituksessa /
lautakunnassa /
viranhaltijana,
mutta ei valtuustossa
Esteellisyys aiemmassa
vaiheessa ei aiheuta
esteellisyyttä valtuustossa

Hyvinvointialueen hallituksen tai lautakunnan jäsenenä oleva kunnan ja kuntayhtymän hallituksen jäsen sekä kunnanjohtaja ja kuntayhtymän johtaja olisivat esteellisiä asiassa, jossa ao. kunta tai kuntayhtymä on asianosainen tai tilanteessa, jossa kunnalle tai kuntayhtymälle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa.

Varovaisuussyystä kannattaa jäädä aina, kun käsitellään kunnan/kuntayhtymän asiaa tai niitä koskevia asioita

ESTEELLISYYS OSA 3

Onko palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa?
HalL 28.1 § 4 k

kyllä

Onko palvelussuhde hyvinvointialueeseen?

kyllä

Onko palvelussuhteen perusteella esitellyt tai muuten vastaavalla tavalla käsitellyt asiaa?
hyvinvointialuelaki 102.3 §

Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö toimii hyvinvointialueen hallituksen tai lautakunnan jäsenenä, hän on esteellinen käsittelemään asiaa, jossa ao. kunta tai kuntayhtymä on asianosainen tai mikäli ko. organisaatioille on odotettavissa asian ratkaisusta erityistä hyötyä tai vahinkoa

**Esteellinen hallituksessa / lautakunnassa / viranhaltijana, mutta ei valtuustossa
Esteellisyys aiemmassa vaiheessa ei aiheuta esteellisyyttä valtuustossa**

ei

kyllä

Henkilö on esteellinen [palvelussuhde- ja toimeksiantosuhteeseen perusteella](#), jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa (hallintolaki 28.1 § kohta 4).

Palvelussuhde hyvinvointialueeseen ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä, viranhaltijaa eikä työntekijää esteelliseksi asiassa, jossa hyvinvointialue on asianosainen.

ESTEELLISYYS OSA 4

Onko itse tai läheinen hallituksen, hallintoneuvoston tai rinnastettavan toimielimen jäsenenä / toimitusjohtajana / vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa? Hall 28.1 5 k

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohtaa ei sovelleta hyvinvointialueen luottamushenkilöön, viranhaltijaan tai työntekijään, vaikka tämä olisi mainitussa lainkohdassa tarkoitettussa asemassa hyvinvointialueen liikelaitoksessa tai hyvinvointiyhtymässä.

Henkilö on kuitenkin esteellinen, jos hyvinvointialueen edut ovat ristiriidassa liikelaitoksen tai hyvinvointiyhtymän etujen kanssa taikka asian tasapuolinen käsittely edellyttää, ettei henkilö osallistu asian käsittelyyn.

Säännöstä sovelletaan niin kunnan ja kuntayhtymän hallituksen jäsenenä sekä kunnanjohtajaan ja kuntayhtymän johtajaan kuin hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenenä ja hyvinvointialuejohtajaan.

Varovaisuussyystä kannattaa jäädä aina, kun käsitellään kunnan/kuntayhtymän asiaa tai niitä koskevia asioita

ESTEELLISYYDEN VAIKUTUS

• VALTUUTETTU

- Vaikutus ulottuu käsittelyyn kokonaisuudessaan
- Valtuutetun on poistuttava istumapaikalta, mutta riittää kun poistuu yleisölle varattuihin tiloihin

-
- Vakiintuneesti on myös katsottu, että käsittely- ja läsnäolokielto koskee kokouksessa muitakin läsnäolijoita kuin jäseniä

• MUU LUOTTAMUSHENKILÖ KUIN VALTUUTETTU

- Hallintolaki 27§
- Koskee myös tilintarkastajaa, viranhaltijaa ja työntekijää
- Esteellinen ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä saa olla läsnä sitä käsiteltäessä eikä myöskään valmistelussa
- Käsittelykielto: kaikki ratkaisunvaiheet ja kaikki toimet, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa tehtävän päätöksen sisältöön
- Läsnäolokielto: esteellisen henkilön on poistuttava ennen asian käsittelyn aloittamista

Esteellisyyden toteaminen

- Esteellisyyden arviointi, ilmoittaminen ja ratkaisu kuuluu ensisijaisesti henkilölle itselleen
- Epävarmassa tapauksessa esteellisen henkilön on parempi olla ottamatta osaa asian käsittelyyn
- Esteellisyyden toteamista ja vetäytymistä ei saa perustaa pelkkiin oletamuksiin vaan aina on oltava objektiivisesti havaittava syy puolueettomuuden arviointiin
- Monijäsenisen toimielimen (valtuusto, hallitus, lautakunta, etc.) jäsenen, esittelijän ja läsnäoloon oikeutetun esteellisyydestä päättää toimielin itse.
 - Henkilö ei saa itse ottaa osaa esteellisyyden käsittelyyn
 - Ratkaisu on perusteltava
- Käytäntö: henkilö ilmoittaa kokouksessa esteellisyyden ja vetäytyy pois asian käsittelystä. Tällöin toimielimen päätökseksi riittää toteamus henkilönesteellisyydestä ja oma-aloitteisesta vetäytymisestä

